

Het belang van Jong Nederland in Maasbree

Jong Nederland Maasbree (JNM) is overtuigd van het belang van haar bestaan en het werk dat zij verricht in en voor de samenleving van Maasbree. Zo'n 40 vrijwilligers zetten zich wekelijks en belangeloos in voor deze samenleving. Daar staan ze zelf geen ogenblik bij stil. Dit kenmerkt hun betrokkenheid bij Jong Nederland en de jeugd van Maasbree. Zelf denken ze niet vaak na over het belang van dit werk.

Nee, deze vrijwilligers zijn in het algemeen niet de activisten en demonstranten die op barricades te vinden zijn. Ze werken vanuit een ongecompliceerde levensovertuiging. Ze vinden het normaal dat het werk gedaan wordt en ervaren het als normaal dat je iets voor elkaar doet, zonder er zelf beter van te worden. Onze vrijwilligers zijn bewonderenswaardige personen. Belangeloos en met plezier doen zij veel voor anderen en voor hun omgeving. Volgens onderzoek maakt de vrijwilliger in Maasbree echter deel uit van een uitstervend ras. Uit cijfers van het CBS blijkt dat de provincie Limburg te maken heeft met een teruglopend aantal vrijwilligers. Verenigingen en andere organisaties kampen met capaciteitstekorten. Besturen vinden moeilijk opvolging en organisatiecommissies weinig aanvulling.

Veel mensen ervaren dit als schokkend. Schokkend, omdat we dat niet in Maasbree verwachten. De indruk bestaat dat juist Maasbree barst van de vrijwilligers. De fanfare, het kerkbestuur, culturele verenigingen, carnavalsverenigingen, sportverenigingen, en Jong Nederland impliceren immers een rijke vrijwilligerscultuur.

Het feit dat veel mensen schrikken van deze onderzoeksresultaten en ze ook als een zeer onwenselijke ontwikkeling ervaren, betekent dat er belang wordt gehecht aan een gezonde vrijwilligerscultuur.

Bij Jong Nederland Maasbree hebben we op dat gebied een naam hoog te houden. Juist wij leiden vanaf het prille lidmaatschap telkens weer nieuwe vrijwilligers op en zorgen ervoor dat vrijwilligers in Maasbree hun werk kunnen uitvoeren. Met plezier, met kennis van zaken, met begeleiding en ondersteuning en vooral veilig.

Maar waarom is dat werk van Jong Nederland zo belangrijk en onmisbaar voor Maasbree en haar bewoners. Dat willen we laten zien aan de hand van vijf belangrijke, actuele thema's.

Deze thema's zijn:

- Gezondheid
- Sociaal-cultureel
- Natuur
- Veiligheid
- Opvoeding

gezondheid

Niets is zo belangrijk voor de toekomst van Maasbree als de gezondheid van haar bevolking. In die opvatting zijn jeugd en jongeren heel belangrijk. De jeugd heeft immers de toekomst. Maar in de media verscheen de laatste jaren een onophoudelijke stroom berichten over onderzoeken, waaruit blijkt dat het met de gezondheid van de jeugd helemaal niet zo goed gaat. Ernstige gezondheidsklachten door bv. overgewicht en daaraan gerelateerde aandoeningen vormen de boventoon in die berichtgeving. De gezondheidsproblematiek blijft echter niet beperkt tot overgewicht. De gezondheid van de jeugd wordt bedreigd door nog meer factoren. Zo blijkt ook de motorische ontwikkeling van kinderen zorgwekkend achter te blijven in vergelijking met oudere generaties.

De jeugd anno 2020 heeft een andere manier van leven dan voorgaande generaties en dat uit zich in de volgende zorgelijke situatie. Jeugd trekt er niet meer op uit maar blijft liever

binnen zitten en achter de computer hangen. De babyboomers vormden de laatste generatie die nog ongecompliceerd in het bos kon ronddwalen.

De problematische ontwikkelingen op het gebied van gezondheid van de jeugd gaan JNM aan het hart. De jeugd staat bij JNM in alle opzichten centraal, hun problemen zijn daarom ook haar problemen. JNM kan een belangrijk aandeel leveren in de bestrijding van deze problematiek. Het heeft al decennialang een trefzeker wapen verankerd in haar midden: "met plezier samen spelen en bewegen". De leden van JNM die elke week onder begeleiding van hun deskundige en enthousiaste leiding bijeenkomen bij de Blokhut hebben een streepje voor. Zij zijn gegarandeerd van activiteiten. Deze activiteiten vinden veelal plaats in de natuur of bij onze eigen Blokhut. Vanzelfsprekend is alle lichaamsbeweging tijdens deze activiteiten doordrenkt van spelelementen, goed voor de gezondheid van de jeugd. Waar bij sportclubs de prestatie hét doel op zich is en alleen de beste sporters overblijven kan bij JNM altijd ieder kind meedoen. JNM staat er garant voor dat alle kinderen bewegingsactiviteiten krijgen aangeboden. Vooral het buiten spelen en het spelen in de natuur blijkt volgens onderzoek, behalve een middel tegen overgewicht, ook een positieve invloed te hebben op de motorische ontwikkeling van jongeren. Het samenspelen in teams beïnvloedt ook de sociale competenties van de jongeren positief. Leden van JNM ontwikkelen een beter zelfbeeld. Jong Nederland streeft er in haar spelmethodiek naar om jeugd & jongeren zo actief, plezierig en onbezorgd mogelijk te laten samenspelen. Kinderen ervaren dat actief en samen bezigzijn goed voor hen is. Dat is waar JNM voor staat.

sociaal-cultureel

Voor een organisatie die draait op de inzetbereidheid van vrijwilligers is 'sociaal' een sleutelwoord. Jong Nederland Maasbree zou niet bestaan zonder de belangeloze inzet van haar vrijwilligers. JNM is een product van de samenleving. Die samenleving erkent de waarde die de organisatie vertegenwoordigt. De jeugd en jongeren binnen onze afdeling nemen met plezier en enthousiasme in direct contact met elkaar deel aan het gevarieerde spelaanbod. Daarbij leren ze nieuwe dingen uit te proberen, hun beperkingen te kennen, doelen te stellen, vol te houden, samen te werken en te communiceren.

De jeugd en jongeren bij JNM doen zo spelenderwijs onschatbare leerervaringen op. Het blijkt dat het participeren binnen jeugdverenigingen als Jong Nederland van essentieel belang is voor de ontwikkeling van sociale competenties. Jongeren leren met elkaar omgaan en leren zo wat wel en wat niet kan in de samenleving. Bovendien wordt sociale uitsluiting tegen gegaan.

In Nederland worden veel jongeren uitgesloten. In veel gevallen zijn armoede en afkomst daarbij een factor. Jong Nederland maakt er geen geheim van dat ieder kind welkom is, ongeacht sociale klasse, afkomst, ras en religie. Sterker nog, daar staat Jong Nederland voor. Mede daarom is het lidmaatschap in vergelijking met andere verenigingen zeer betaalbaar. Op de cijfers van het CBS, waaruit een teruglopende sociale cohesie wordt geconcludeerd, is verholpen gereageerd in de provincie. Limburgers zijn gehecht aan hun culturele erfgoed. Dit is verbonden met de Limburgse identiteit. In lokalen, tenten en op weides wordt genoten van de culturele rijkdom van het Limburgse leven, meestal georganiseerd door vrijwilligers.

JNM claimt dat, ondanks die teruglopende cijfers in andere sectoren, binnen het jeugdwerk nog volop vrijwilligers volharden in hun mooie werk. De veertig vrijwilligers van JNM zijn elke week met de jeugdigen en jongeren in de weer. Daarbij kunnen ze niet zonder hun eigen koepel JongNL Limburg, die hen traint en begeleidt. Zo staan ze stevig midden in hun lokale gemeenschap met een tomeloze inzet en vol overtuiging.

Al die lokale gemeenschappen geven samen dat rijke Limburgse cultuurlandschap een gezicht. JNM investeert in de toekomst van de Gemeente Peel en Maas. Het blijkt namelijk

dat jongvolwassenen die in hun jeugd lid waren van jeugdorganisaties als Jong Nederland, eerder geneigd zijn om op latere leeftijd te participeren in de samenleving en zich als vrijwilliger in te zetten binnen de samenleving. JNM is daarmee een kweekvijver voor betrokken en participerende burgers van de toekomst. Actief burgerschap is van groot belang, voor de samenleving en voor de lokale politiek. Maar om ook voor de toekomst behouden te blijven, heeft dit sociaal kapitaal wel aandacht nodig.

Natuur

Belangrijker nog is misschien wel hoe met de spaarzame en kostbare natuur in Maasbree wordt omgesprongen. Om dat op een verantwoorde manier te doen zijn kennis, een positieve houding en instelling en correct gedrag nodig. Een gebrek hieraan onder jongeren is een logisch gevolg van een tekort aan gezonde natuurbeleving. Onderzoekers van diverse instituten en universiteiten hebben de handen ineen geslagen voor een complex, meerjarig kwalitatief onderzoek op het gebied van natuur- en milieueducatie. Ze bevestigen wat JNM al heel lang weet: activiteiten in en met de natuur hebben een zeer positief effect. Tot wel vijftien jaar na deelname aan activiteiten, zoals die van JNM (die gericht zijn op natuurbeleving), kan worden vastgesteld dat jeugd en jongeren significant meer kennis, een positievere houding en beter gedrag vertonen ten opzichte van de natuur, dan jongeren die niet hebben deelgenomen aan dergelijke activiteiten. Deze bagage nemen ze hun leven lang met zich mee.

Het spreekt voor zich dat behalve de natuur ook de mensen die zich er hard voor maken binnen JNM de nodige aandacht krijgen. Vrijwilligers worden door JNM getraind en voorzien van informatie en kennis, met betrekking tot verantwoorde activiteiten in de natuur. Respect voor de natuur en het milieu zijn onlosmakelijk verbonden met JNM. Ze gaan hand in hand, in het belang van de natuur en van, mede daarom nog altijd zo prachtige natuur in Maasbree.

JNM heeft natuur heel hoog in het vaandel staan. Letterlijk en figuurlijk vormt natuurbeleving, samen met spel en creativiteit, de pijlers van ons spelaanbod. Het spelen in de natuur heeft aantoonbaar positieve effecten op de gezondheid van kinderen. Maar ook heeft de natuur een bewezen invloed op de sociale vaardigheden die kinderen ontwikkelen. Veel van de activiteiten die georganiseerd worden door de JNM vinden plaats in de buitenlucht. Niet alleen omdat dit leuk is en het jeugd en jongeren de mogelijkheid biedt om zich helemaal uit te leven. JNM is ervan overtuigd, dat natuurbeleving nodig is om jeugd en jongeren verantwoord te leren omgaan met de natuur.

veiligheid

In Nederland is veiligheid, vooral de laatste jaren, een onderwerp van maatschappelijk debat. Veiligheid is op veel manieren te omschrijven en het begrip kent veel aspecten. JNM wil niet met de vinger wijzen naar negatieve ontwikkelingen in de samenleving en ook niet oordelen. Wel draagt JNM ook hier graag haar steentje bij, om samen te werken aan een betere en veiligere samenleving. Veiligheid speelt allereerst intern, binnen onze club, een grote rol. Daarbij kan worden gedacht aan de directe omgeving waarin activiteiten van de afdelingen plaatsvinden. Naast de Blokhut zijn dat kamp- en spellocaties en de omgeving waar excursies plaatsvinden. De jeugd die deelneemt aan de activiteiten in onze afdeling wordt begeleid door goed opgeleide vrijwilligers, die toezien op een veilige speelomgeving. Ook in de buitenruimte waarborgen de vrijwilligers een veilige omgeving. Het kind staat altijd centraal. JNM voorziet in de behoefte aan training en kennisoverdracht voor onze vrijwilligers over zaken als brandveiligheid, BHV, EHBO. Daarnaast komen, afhankelijk van de actualiteit, ook maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van (on)veiligheidsbeleving aan de orde.

Veiligheid wordt ook actief aan de orde gesteld in het activiteitenprogramma. Voorlichting over alcohol- en drugsconsumptie is een voorbeeld van zo'n activiteit. Niet alleen wordt er sec over weten regelgeving geïnformeerd, maar het onderwerp komt ook echt op tafel bij de vergaderingen.

Bij het thema over sociaal- culturele aspecten, hebt je kunnen lezen wat de effecten op jongeren zijn op dat gebied. Van zelfsprekend vormen deze aspecten ook een voorwaarde voor een aangename veiligheidsbeleving binnen de afdelingen. Sociale controle speelt een positieve rol. Het sterkt de organisatie in haar overtuiging dat zij naast de veilige omgeving voor haar vrijwilligers en jongeren ook de maatschappij bedient.

Dit is eens te meer een bevestiging van wat JNM al veel langer wist.

Opvoeden

De Raad voor de Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO), het adviesorgaan van de regering, onderkent drie opvoedingsmilieus: het gezin, de school en 'het derde opvoedingsmilieu, de wereld van de georganiseerde vrijetijdsbesteding'. De Raad definieert dit 'derde milieu' als opvoedingsrelatie. En stelt vast dat vrijwilligers van bv. Jong Nederland, zich niet altijd even bewust zijn van hun opvoedingstaak. Wie kan dit beter doen dan een plaatselijke organisatie (als JNM) die inhoudelijk en praktisch hun vrijwilligers ondersteunt. Training en vorming van vrijwilligers zijn uitermate belangrijk om kwaliteit te blijven bieden'. In hetzelfde advies benadrukt de RMO de betekenis van het derde milieu voor het meegeven van normen en waarden aan het kind: 'It takes a village to raise a child. Als kinderen geen normen en waarden meekrijgen kan dat later leiden tot afwijkend en soms zelfs asociaal gedrag. Dan ontstaan de probleemgevallen waarvoor overheden allerlei noodverbandjes leggen.

Voor de bron van het probleem is minder aandacht'. Onderzoeker stellen vast dat preventieve maatregelen die het meeste rendement opleveren impopulair zijn, omdat daarmee op korte termijn niet gescoord kan worden. Door deze houding van overheden wordt het 'gewone' jeugdwerk, voor 'normale' jeugd die geen probleem heeft, tegengewerkt of zelfs genegeerd. Hopelijk is dit onbewust maar toch wordt het belang van het 'gewone' jeugdwerk schromelijk onderschat', Jong Nederland is van groot belang voor de gemeenschap waar zij in actief is en wel om de volgende redenen:

- *Jong Nederland werkt preventief*
  - JNM biedt structuur in een veilige omgeving.
- *Jong Nederland staat open voor iedereen.*
  - Iedereen is welkom. JNM kan daardoor een goede ingang zijn voor integratie. Indirect worden ook de ouders betrokken.
- *Jong Nederland maakt jongeren maatschappelijk actief.*
  - Door actief te zijn als vrijwilliger in het jeugdwerk leren jongeren verantwoordelijkheid te dragen. Jongeren die als vrijwilliger actief zijn geweest, hebben hier in hun loopbaan voordeel van. Bovendien wordt hun maatschappelijke taakbehoefte geactiveerd.
- *Jong Nederland werkt methodisch.*
  - De specifieke methodiek staat centraal bij de invulling van ondersteuning en trainingen. Dit geeft de leiding houvast en staat garant voor een kwalitatieve invulling die aansluit bij de belevingswereld van het kind.
- *Jong Nederland is onmisbaar.*
  - Jeugdwerk is een leerschool in normen en waarden.in actief burgerschap. Kinderen krijgen de kans op te groeien tot verantwoorde, actief participerende

leden van de samenleving. Ze ontdekken hun eigen kwaliteiten en leren met respect om te gaan met de ander.

De RMO onderschrijft het grote belang van het vrijwilligerswerk als vorm van actief burgerschap. 'Door hun inzet en betrokkenheid geven vrijwilligers vorm aan hun verantwoordelijkheid voor de samenleving'.